

Ibestad kommune

- hvor alt er mulig

«Tross mørke skyer i horisonten, så ser vi et sterkt lys». Foto: Anne Merete Bjørnerud.

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2025 - 2037

Hva er utfordringene våre?

Hvordan vil vi utarbeide kommuneplanens samfunnsdel og møte utfordringene?

Høringsforslag våren 2025

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1. Formål.....	3
1.2. Bakgrunn og forankring	3
1.3. Overordnede/ Nasjonale og Regionale Føringer	5
1.4. Evaluering av forrige samfunnsplan	6
2. Mål med rulleringen.....	7
3. Kunnskapsgrunnlag og behov for utredning	8
4. Hovedfordringene.....	9
5. Tre overordnede temaområder	11
6. Planprosessen.....	13
6.1 Organisering.....	15
6.2 Medvirkning	16
6.2.1 Formål og ambisjon med medvirkningen.....	16
6.2.2 Målgrupper, metoder og involveringstidspunkt	16
6.2.3 Evaluering av medvirkning og prosessen	18
7. Høringsinstanser	19

KS Konsulent er engasjert av lbestad kommune for å bistå med planarbeidet og prosessen.

Oppdragsgiver:	lbestad kommune
Oppdragsgivers kontaktpersoner:	Trond Hanssen, leder Areal og byggesak og Hildegunn Thode Hansen, kommunedirektør
Oppdragstaker:	KS Konsulent
Oppdragsleder:	Anne Merete Bjørnerud
Fagansvarlige/bidragstakere:	Jorunn J. Folgerø-Holm
Andre bidragstakere:	Victoria Hanssen

Utkast til høring dato 15.05.2025

Utkast til politisk behandling etter høring dato 28.08.2025

Stadfestes ved Kommunestyrets vedtak dato 11.09.2025

1. Innledning

1.1. Formål

Dette er planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel. [Planprogrammet](#) skal beskrive formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, alternativer og behovet for utredninger (§4-1). Eller enklere sagt: *Hvordan skal lbestad kommune lage den nye samfunnsplanen, hvilke tema skal vi sette søkelys på og hvordan skal innbyggerne og andre få være med i det?*

Planprogrammet skal fastsettes før oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Det er forpliktende for det kommende planarbeidet.

Formålet er å sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning i prosessen.

1.2. Bakgrunn og forankring

Arbeidet med samfunnsplanlegging er hjemlet i [Plan- og bygningsloven](#) del IV.

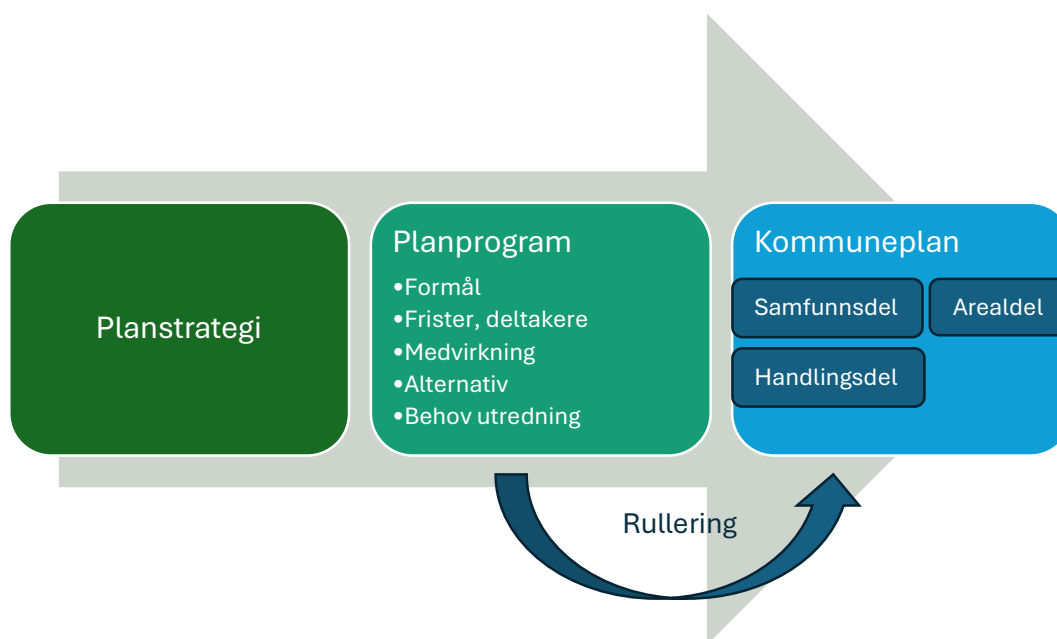
[Kommuneplanen](#) (§11-1) består av en samfunnsdel (samfunnsplanen) med en handlingsdel (økonomiplan) og en [arealdel](#) (§11-5). Det er [samfunnsdelen](#) (§11-2) som nå skal rulleres og den skal «*ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon*».

Figur 1: Gjeldende planer sett i en sammenheng. Det er bare planprogram og samfunnsdelen som inngår i denne rulleringen.

Kommuneplanen skal ta utgangspunkt i kommunens [planstrategi 2024-2027](#) (§10-1) som ble vedtatt av kommunestyret 12.09.24. Planstrategien trekker frem tre hovedutfordringer fra kunnskapsgrunnlaget for planlegging 2024 [Planer og styringsdokumenter - lbestad kommune](#) som må hensyntas i denne rulleringen, og i etterfølgende tiltaksplaner:

1. Demografi: En voksen befolkning som utfordrer tjenesteytingen og aldersbæreevnen i samfunnet.
2. Folkehelse med sosioøkonomiske utfordringer som lavinntekt, eneboerhusholdninger og frafall i videregående opplæring.
3. Rekruttering til både privat og offentlig sektor.

Figur 2: Info om hva planprogram skal inneholde i rulleringen av samfunnsdelen.

[Kommuneplanens arealdel 2023 – 2034](#) ble rullert 12.05.2023. Den omtaler gjeldende samfunnsdel med arealstrategi i pkt. 2.2.1. Arealplanen beskriver synkende folketall, økning i andelen eldre og periodevis mangel på boliger i alle deler av kommunen, samt en etterspørsel etter eneboliger, leiligheter og flermannsboliger. Det står videre at bo-, næring- og arbeidsområder må konsentreres og optimaliseres, for å utnyttes best mulig av flest mulig. Planen omtaler også bærekrafts målene, med utvalgte delmål, og beskriver hvordan disse kan imøtekommes. Dette må tas med inn i revisjon av samfunnsdelen, særlig i arbeidet med arealstrategien.

Forrige [planprogram for samfunnsdelen 2020 – 2032](#) vektla å beskrive lovgrunnlag, føringer, bærekrafts målene m.m. med stor grundighet. Dette vil derfor ikke gjentas nå. Likevel kom det innspill fra statsforvalteren på at det burde utarbeides en bærekraftsanalyse som grunnlag for planarbeidet og pekes på mulige samarbeid eksternt. Dette vil hensyntas denne gangen i et nytt kunnskapsgrunnlag. Vi vil evaluere statusen på gjeldende plan og gjøre en vurdering av hvor lbestad står i forhold til målene. Kommuneplanens samfunnsdel skal ha et langtidsperspektiv og kunne stå seg over tid, men de store endringene som har skjedd, både globalt, nasjonalt og lokalt, gjør at en evaluering og revidering er relevant.

Gjeldende [samfunnsdel for perioden 2020-2032](#) ble vedtatt av kommunestyret 11.06.2020. Tidligere innspill på planstrategi og samfunnsplan har særlig etterspurt info om de mest markante utviklingstrekkene og utfordringene fremover, som folkehelse, tjenester og bolig samt områder som sikkerhet, klima, naturmangfold, miljøutfordringer og tilrettelegging for alle (CRPD). Dette vil vi prøve å imøtekomme denne gangen, enten i

samfunnsplanen eller ved å vise til de andre planene i kommunen f.eks. arealplanen eller [Boligpolitisk plan 2022-2031](#). Kommunedelplan for boligutvikling ble vedtatt i 2023. Den gir føringer for den generelle - og den sosiale boligpolitikken. Blant annet tar den opp de kommunale boligene og behovene for nye boformer.

I tillegg har kommunen utarbeidet [en oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer](#). Dette kunnskapsgrunnlaget trekker frem de demografiske og sosiale utfordringene samt deres innvirkninger på helsen og kommunen som tjenesteleverandør og stedsutvikler. I vedtak av Folkehelseoversikten 2024, i kommunestyret 12.9.24 sak nr. 52/24, fremkommer det at hovedutfordringene i folkehelsen søkes løst gjennom gode tiltak i rulleringen av samfunnsplanen og evt. tiltaksplaner innenfor de enkelte satsingsområdene.

Bakgrunnen for rulleringen er å justere planen slik at denne kan danne grunnlag for eventuelle tiltaksplaner for det enkelte tjenesteområdet, samt en justering av de målsettinger slik at de er i tråd med kommunens utfordringer og behov.

I kommunestyret 30.1.25, sak 4/25, vedtok politikerne at de ønsket å redusere og håndtere forventningsgapet gjennom en felles strategi mellom politisk nivå og kommunens administrasjon, tydelige prioritering, realistiske ambisjoner og kommunisere rundt forventningene. Arbeidet med rulleringen av samfunnsplanen er et virkemiddel for å nå dette. En ny samfunnsdel skal vedtas med bærekraftig økonomi og fokus på hvordan utfordringer vil påvirke tjenesteproduksjon, forvaltning og samfunnsutviklingen fremover.

Samlet gir dette grunnlag for følgende fokusområder i rulleringen:

- Demografi inkl. forventningsgapet, tjeneste og boligbehov
- Folkehelse og sosiale utfordringer
- Attraktivitet: Rekruttering, bolig
- Sikkerhet, klima og miljø.

En oversikt over gjeldende planer kan ses [her](#).

Andre gjeldende planer som er vedtatt etter forrige samfunnsdel som vil virke inn på denne rulleringen er:

- [Strategisk oppvekstplan for lbestad kommune 2023 – 2027](#)
- [Økonomiplan 2025-2028](#)

1.3. Overordnede/ Nasjonale og Regionale Føringer

Det er flere føringer for planarbeidet, både nasjonale, regionale og andre føringer og kunnskapsgrunnlag.

Nasjonalt mener [regjeringen](#) det er viktig at det legges til rette for trygge, bærekraftige og levende lokalsamfunn i hele landet. Planlegging er det viktigste styringsverktøy for å sikre dette. Samfunnsplanen skal peke ut retningen for samfunnsutviklingen og bidra til at FNs bærekraftsmål nås. For å nå målene er det viktig å vite hvor en er og hvor en skal. En oppdatert plan og planprosess skal bidra til nettopp det.

Regionalt er det flere føringer. Her trekkes de overordnede frem:

- [Fylkesplan for Troms 2014-2025](#) fokuserer blant annet på næring, kompetanse og folkehelse.
- [Regional planstrategi 2025-2028](#): Sammen for et bærekraftig fylke trekker frem: Demografi, utdanning/kompetanse, stedsutvikling/attraktivitet, klimaendringer, grønn omstilling, teknologisk utvikling, sikkerhet og samarbeid.
- [Hålogalandsrådet](#) interkommunale politiske råd sin [Strategiske plan for vekst og utvikling 2020-2023](#) trekker frem tre hovedutfordringer: 1) Negativ demografisk utvikling, 2) Mangelfullt kraftdistribusjonsnett og 3) Utilstrekkelig infrastruktur.
- [Planprogram for Regional plan for klimaomstilling i Troms](#) har en oversikt over klimagassutslipp hvor det kommer frem at lbestad har høyest utslipp fra sjøfart og at det sannsynligvis blir en økning i flom, skred og nedbør. To hovedtemaer er: 1) Redusere klimagassutslipp og 2) Redusere klimarisiko samt Folkehelse som gjennomgående tema.
- [Regional plan for klimaomstilling](#) inneholder blant annet en klimasårbarhetsanalyse hvor det kommer frem at Troms er et av fylkene i Norge med høyest klimarisiko. Den inneholder også et arealregnskap for Troms fylke.

1.4. Evaluering av forrige samfunnsplan

Kommunedirektørens ledergruppe har gjort en evaluering av gjeldende samfunnsplan.

Noen av forbedringspunktene gjengis under:

- Det bør fremkomme tidsperioder for målene og målene bør være målbare og noe som lbestad kommune kan påvirke.
- Flere områder henger tett sammen og bør ses i en sammenheng f.eks. å rekruttere, utvikle og beholde kompetanse handler ikke bare om næringslivet. Frivillighet og sosiale møteplasser nevnes under flere av områdene.
- Noen områder er ferdigstilt og klargjort og kan tas vekk, mens andre områder ikke er relevante å prioritere eller satse på ekspansjon på i kommende planperiode (f.eks. mineraler, landbruk).
- Bør tilstrebe å ha målene på et konkret og relevant nivå dvs. ikke for høytsvevende og selvsagt (f.eks. menneskerettigheter) og ikke for konkret ned i enkelte tjenesten. Målene skal også være relevante på tvers av sektorer.
- Mer interkommunalt samarbeid bør vurderes på flere områder.

Evalueringen av den eksisterende samfunnsplanen viser at den er lite kjent og lite brukt, utover de som jobber med plan og saksbehandling i sin hverdag. Det er få av de som sitter i dagens ledergruppe, administrativt og politisk, som har vært involvert i utformingen av den og kjenner eierskap til den. Videre er det flere områder som det ikke er gjort noe med, som ikke lenger er relevant, som må justeres eller mangler.

Avgrensning

Plan- og bygningsloven gir muligheter for å effektivisere og forenkle planleggingen. [Regjeringen](#) anbefaler færre plannivåer, tilpasset detaljgrad til behovet og ikke mer omfattende enn nødvendig. Dette er særlig vesentlig for lbestad kommune som ikke har egen planavdeling eller dedikerte ansatte til dette arbeidet. Det er ønskelig med et konsentrert plandokument med få tema og fokus på langsiktige prioriteringer, mål og strategier.

2. Mål med rulleringen

Kommuneplanens samfunnsdel skal gi den strategiske retningen for kommunen som samfunn og organisasjon slik at alle jobber best mulig sammen mot felles mål. Gjennom prosessen skal vi sammen prioritere hva som er viktig å gjøre med tanke på våre utfordringer, behov og muligheter. Slik at våre samlede ressurser brukes mest mulig effektivt for oss som innbyggere.

I denne prosessen og revisjonen foreslår vi følgende mål:

1. Evaluere dagens plan og lage et oppdatert kunnskapsgrunnlag med utgangspunkt i bærekrafts målene.
2. Vedta en kort lettest samfunnsplan med tydelige strategier og mål som aktivt vil bli brukt som styringsverktøy, og gjør seg gjeldende 12 år frem i tid.
3. Endre fra tre mål, seks satsningsområder og seks sektorovergripende perspektiver til tre satsningsområder, 3-5 mål per område og 5-10 indikatorer som vi kan følge med på å evaluere.
4. Oppnå eierskap og god forankring i kommunen, som organisasjon og samfunn, gjennom bred og god medvirkning.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens mål og strategier skal gjennomføres. I tilknytning til målene skal det fremgå strategier som skal følges opp med tiltakskort per sektor i handlingsplanen.

I revisjonen vil vi prioritere å engasjere hele lokalsamfunnet i å finne ut hvordan vi bør jobbe sammen på de tre valgte fokusområdene (se kpt. 5).

3. Kunnskapsgrunnlag og behov for utredning

Planleggingen skal bygge på et oppdatert kunnskapsgrunnlag som beskriver status, utviklingstrekk og trender. Kunnskapsgrunnlaget er avgjørende for å treffe gode valg og skrive planer som prioriterer de viktigste oppgavene i planperioden. På den måten blir planene et reelt styringsverktøy som legger til rette for ønsket utvikling. Det skal sikre grunnlaget for reelle strategiske drøftinger, interesseavklaringer og gode løsninger.

Eksisterende kunnskapsgrunnlag i Ibestad kommune som vil bli benyttet videre er:

- [Folkehelseoversikten 2024](#)
- [Folkehelseprofil for 2025](#)
- [Kunnskapsgrunnlaget for planstrategien 2024](#)
- [Ungdata junior 2024](#)
- [Oppvekstprofil 2025](#)
- Kunnskapsgrunnlaget for [Boligpolitisk plan 2022-2031](#)

I tillegg til dette vil et nytt kunnskapsgrunnlag knyttet til bærekrafts målene, laget av KS Konsulent, bli lagt ut på kommunens nettsider i juni.

Andre kunnskapsgrunnlag som ligger til grunn for denne revideringen/rulleringen av kommuneplanens samfunnsdel er listet under:

- [Kunnskap om Troms](#) og [Troms i tall](#) inkl. tall fra Hålogalandsregionen.
- [Regional plan for reindrift](#): Ifølge dette dokumentet er det ikke reinbeitedistrikter i Ibestad. Ibestad inngår ikke i forvaltningsområder for samisk språk, ei heller i det samiske virkemiddelområdet.

Utredningsbehov

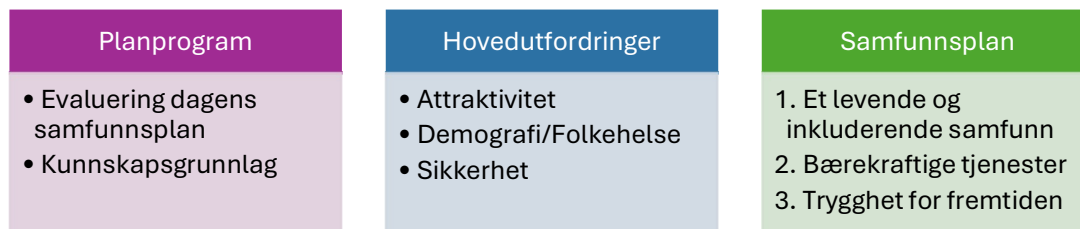
Samfunnsdelen vil i stor grad bygge på eksisterende utredninger da kommunen har begrenset økonomisk handlingsrom til å foreta nye. Noe utredning vil gjennomføres i forbindelse med det nye kunnskapsgrunnlaget (f.eks. perspektivanalyse som viser mulige og sannsynlige utviklingslinjer) og noe i forbindelse med pågående omstillingsprosjekter i helse og omsorg og oppvekst. Noe vil også gjøres som en del av det kommende arbeidet med tiltaksplaner. Det ble gjort noen utredninger og analyser i forbindelse med rullering av arealdelen. Den inneholdt også ROS-analyser.

Forrige planprogram utredet:

- Bærekraft – klima, naturmangfold og miljø
- Næringsutvikling
- Stedsutvikling og attraktivitet

4. Hovedfordringene

Formålet med dette kapittelet er å beskrive de viktigste utfordringene som skal løses. I dette kapittelet beskriver vi i utviklingstrekk, i det neste temaene med utfordringer og muligheter. Utfordringene er formulert på bakgrunn av funnene i evalueringen og kunnskapsgrunnlaget.

Figur 3: Sammenhengen mellom planprogram, utfordringene og de valgte temaområdene

Dagens situasjon - Utviklingstrekk

Ibestad har et økende antall eldre, flere yngre med sammensatte hjelpebehov, mange flyktninger, kraftig vekst i lånekostnader og mangel på kapasitet og kompetanse.

Folkehelseoversikten 2023 trekker frem en høyere omsorgsbyrde, færre i yrkesaktiv alder, flere kronikere og med sammensatte lidelser. Ibestad har også flere uføre, med lavinntekt, leietakere og aleneboende med eller uten barn. Det er også flere i utenforskap i alderen 25-29 år. Dette kan gi mindre og færre sosiale nettverk samt utfordringer med tilrettelagte boliger. Ibestad har flest med videregående som høyeste fullførte utdanning og høyt frafall fra videregående. Det er flere med overvekt og kroniske sykdommer enn ellers i landet. Ibestad har også en høy andel fritidsboliger.

Folkehelseprofil 2025 trekker frem at Ibestad har dobbelt så høy andel eldre over 80 år og en lavere andel barn enn landet. Det er videre flere i vedvarende lavinntekt, men en vesentlig mindre andel med høy gjeldsgrad.

Utviklingen krever politiske prioriteringsbeslutninger for samlet vil dette gi en høyere terskel for tjenester og behov for at frivillighet og næringslivet må mobiliseres (enda) mer. Det er videre behov for å

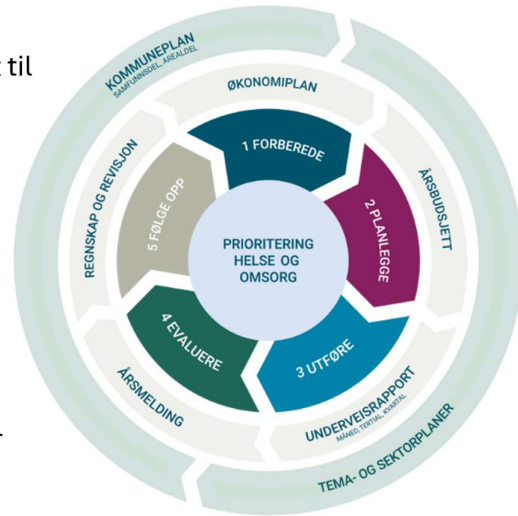
Figur 4: Klimaendringer påvirker folkehelsen (Folkehelseprofil 2015).

avklare hva innbyggerne, kommunen, frivilligheten og næringslivet kan/bør stå for og gjøre. Blant annet med tanke på å kunne bo lengst mulig i eget hjem. Det er kjent at bolig og nabolag påvirker helse og velferdsutfall (Boligpolitisk plan for lbestad 2022-2031). For å sikre fellesskap og gode boforhold kan det være lurt å tenke mer på å samle befolkningen f.eks. gjennom fortetting ([Prop. 115 L \(2024-2025\)](#)).

Ressursknapphet, behov for omstilling og prioritering

For å klare å bidra til en bærekraftig utvikling av kommunen, og de ulike tjenestene våre, er vi nødt til å omstille måten vi driver på og prioritere hardere. Verden er i endring og vi må endre oss med den f.eks. ved å ta i bruk mer teknologi og digitale verktøy, tilpasse oss til den demografiske utviklingen og de personellutfordringene vi står ovenfor ([Meld. St. 21 \(2024-2025\)](#)).

Det vil bli kamp om arbeidskraften fremover ([Meld. St. 31 \(2023-2024\)](#)) og mangel på personell vil bli den største utfordringen, særlig i helse- og omsorgstjenestene ([NOU 2023:4](#)). Det betyr at de tre kriteriene nytte, ressurs og alvorlighet må legges tydeligere til grunn (jmf [Prioriteringsveilederen](#)), samt konsekvenser for personell. Ressursene må brukes der de gir størst nytte, innenfor de rammene vi har.

Figur 5: Sammenhengen mellom kommuneplaner, styringssystemet for ledelse og kvalitetsforbedring,

Klima, kriser og beredskap

Klimaendringene er en av de største sikkerhetsutfordringene vi står ovenfor. Ekstremvær medfører risiko og kostnader samt negative påvirkninger på natur og folk. Klimaendringer og beredskap henger nært sammen, og ifølge WHO er klimaendringer den største helsetrusselen (Folkehelseprofil 2025). Sårbare grupper vil rammes hardest, men vi kan oppnå mange positive synergier om vi ser folkehelse og klimatiltak i en sammenheng.

Helseberedskap ([Meld. St. 2 \(2023-2024\)](#)) innebærer prioriteringer, både i det daglige og i kriser. Dette kan påvirke tilbudene som gis og forsvarlighet vil måtte vurderes utfra krisen landet og/eller stedet befinner seg i. Vi må kunne opprettholde kritiske funksjoner og leveranser til befolkningen tross f.eks. bortfall av strøm. I slike sammenhenger, og ved krig, vil det sivile måtte yte omfattende støtte, som omtalt i [Totalberedskapsmeldingen](#). Alle må forberede seg og bidra etter evne, både hjemme, på fritiden og på jobb (egenberedskap). Det innebærer også å ta vare på egen helse, miljøet og de rundt seg.

Innen 2050 skal Norge være et lavutslippssamfunn. Det betyr lave eller ingen utslipp i alle sektorer og forvaltning av naturressurser på en bærekraftig måte ([Meld. St. 25 \(2024-2025\)](#)). Regjeringen forventer at kommunene prioriterer omstillingen og bidrar til å nå

målene gjennom å redusere utslipp, arealbeslag og transportbehov, f.eks. i Helse- og omsorgstjenestene ([Veikart mot en bærekraftig, lavutslipps og klimatilpasset helse- og omsorgstjeneste](#)), men vi må alle bidra for å nå det nye klimamålet for 2035 om å redusere utslipp med minst 70-75 prosent sammenlignet med 1990 ([Prop. 129 L \(2024-2025\)](#), [Klimaloven](#)). Klimaendringene påvirker livene våre.

«Vi lyser opp fremtiden så den enkelte kan se sin vei». Foto: Anne Merete Bjørnerud.

5. Tre overordnede temaområder

Med bakgrunn i de nasjonale føringene og evalueringen av eksisterende samfunnsplan forslår vi å beholde visjon, men forenkle resten av planen til tre overordnede temaområder:

1. Et levende og inkluderende (lokal)samfunn
2. Bærekraftige tjenester
3. Trygghet for fremtiden

Dette er i tråd med regjeringens føringer og utfordringsbildet vi står ovenfor. Samfunnsplanen skal ikke inneholde mange temaer eller være uttømmende, den skal være et grunnlag for en reell prioritering.

De ulike temaområdene vil inneholde flere momenter. Under er noen av utfordringene og mulighetene på områdene listet opp.

Temaområder		Utfordringer	Muligheter
1. Et levende og inkluderende samfunn	Attraktivitet Sysselsetting Bolig Fritidstilbud Bolyst Trivsel	Behov for jobbmuligheter og attraktive boligtilbud	- Samarbeide tettere på tvers av bedrifter, kommunen og frivilligheten. - Skape gode oppvekstsvilkår og bomiljø som er attraktive.
2. Bærekraftige tjenester	Demografi Folkehelse Utenforskap Helse Oppvekst	Behov for nye måter å møte demografien og de sosiale utfordringene. Tenke nytt om tjenesteyting.	- Tiltrekke og beholde unge mennesker gjennom utdanning, jobbmuligheter og attraktive boligtilbud. - Fremme helse og livskvalitet så flest mulig kan klare seg best mulig uten offentlig støtte. - Integrering og inkludering av nyinnflyttede i lokalsamfunnet.
3. Trygghet for fremtiden	Klima Miljø Beredskap Samarbeid	Behov for å rigge for mer ekstremvær og andre kriser	- Gjøre flere klimavennlige valg individuelt og samlet. - Mer interkommunalt samarbeid.

Sentrale problemstillinger til diskusjon

1. Hva skal til for å skape et levende og inkluderende samfunn?
2. Hva er viktig for at lbestad kommune skal klare å levere gode tjenester i fremtiden?
3. Hvilke grep kan du ta for å sikre fremtiden?

Andre spørsmål innbyggerne kan involveres i:

- Hva er utfordringene våre og hvordan skal vi som samfunn møte disse?
- Hvordan vil du at fremtidens lbestad skal se ut om 10-12 år?
- Hvordan ser du for deg din livssituasjon om 10-12 år?
- Hvordan skal vi klare oss lengst mulig hjemme? Hva kan den enkelte, naboene rundt, storsamfunnet og kommunen gjøre?
- Hvordan kan vi opprettholde gode tilbud med begrenset økonomi?
- Hvordan kan vi skape arbeidsplasser og tiltrekke oss arbeidskraft?
- Hvordan kan vi tilpasse oss klimaendringene? Hvilke vann-vinn tiltak ser du?
- Hvordan kan vi bygge opp motstandskraften hos de som særlig trenger det?
- Vil du flytte mer sentrumsnært, og hva skal eventuelt til?
- Hva er dine og lbestad sine superkrefter? Hva er bra med lbestad?
- Antall som jobber i helse omsorg går ned, mens behovet opp, hvordan løse det?

6. Planprosessen

Planprosesser skal være åpne, involverende og etterprøvbare, slik at alle som blir berørt skal ha mulighet til å bli hørt. Gjort på riktig måte kan det gi legitimitet til planene som vedtas.

Det er viktig at planene er realistiske og gjennomførbare med de ressursene man har. En påfølgende kobling til økonomi- og handlingsplanen er derfor vesentlig. Under følger en beskrivelse av saksgangen.

Figur 6: Viser hvordan planprosessen skal gjennomføres. Delene beskrives nærmere under.

1. Varsel om oppstart og medvirkning runde 1

Oppstart av planarbeidet (§11-12) er planlagt vedtatt i Formannskapet 15. mai 2025 og varsles etter dette i Harstad Tidene og på kommunens nettsider.

I tillegg vil det bli sendt ut spesifikk invitasjon til enkelte grupper for å komme i gang med den offentlige diskusjonen og motivere til innspill fra særskilte grupper. Disse gruppene forhåndssamtaler vil bli annonsert via sosiale medier av kommunen og ordfører i uke 22 og på kommunens hjemmeside. Se kpt. 4.2 Medvirkning.

2. Høring og offentlig ettersyn av planforslaget samt behandling av innspill

Dette forslaget til planprogram vil sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i minst seks uker i perioden 27.6.25-10.8.25 (jf. Pbl. §11-13). I denne perioden kan alle berørte parter (interesserte, organisasjoner og myndigheter) kunne uttale seg om planforslaget.

- Høringsfrist for planprogrammet er 10. august 2025.
- Merknader og innspill sendes skriftlig og signert til postmottak@ibestad.kommune.no eller postadresse lbestad kommune, Rådhuset, Kopparvika 7, 9450 Hamnvik.
- Spørsmål om planprogrammet og kommuneplanens samfunnsdel kan rettes til
 - Hildegunn Thode Hansen, kommunedirektør, hildegunn.hansen@ibestad.kommune.no, mobil 47755392 eller
 - Trond Hanssen, enhetsleder areal og byggesak, trond.hanssen@ibestad.kommune.no, mobil 91736167

Det er viktig å komme med innspill på fokusområdene (f.eks. forslag på mål og strategier) og den planlagte prosessen. Det åpnes ikke for endring av overordnede visjoner eller de valgte fokusområdene.

Alle innspill dokumenteres og vurderes i planarbeidet. Innspill vil bli vurdert helhetlig opp mot behov, samfunnsnyttene, fokusområdene og overordnede føringer.

Behandlingen av innspillene, og hvordan de eventuelt er inkludert i planforslaget, vil følge til politisk behandling, sammen med planforslaget. Det vil ikke bli sendt ut svar til den enkelte ut over en bekreftelse på at innspillet er mottatt.

Planprogrammet er planlagt justert etter innkomne innspill i august og vil bli fremlagt for politisk behandling i august og september 2025.

3. Arbeid med samfunnsplanen og medvirkning runde 2

Det vil bli arrangert åpne møter i tillegg til at saken fremmes for behandling i politiske råd og utvalg. Se kpt. 5.2 Medvirkning.

4. Høring og offentlig ettersyn av samfunnsplan samt behandling av innspill

Forslag på kommuneplanens samfunnsdel planlegges å vedtas for å legges ut på høring og offentlig ettersyn i formannskapet 11. desember 2025. Den vil bli sendt ut og lagt offentlig tilgjengelig i perioden 14. desember til 1. februar 2026 (§11-14). Innspill vil bli behandlet på samme måte som planprogrammet (pkt. 2) og lagt frem for politisk behandling.

- Høringsfrist for kommuneplanens samfunnsdel planlegges å settes til 1. februar 2026.

5. Vedtak av samfunnsplan

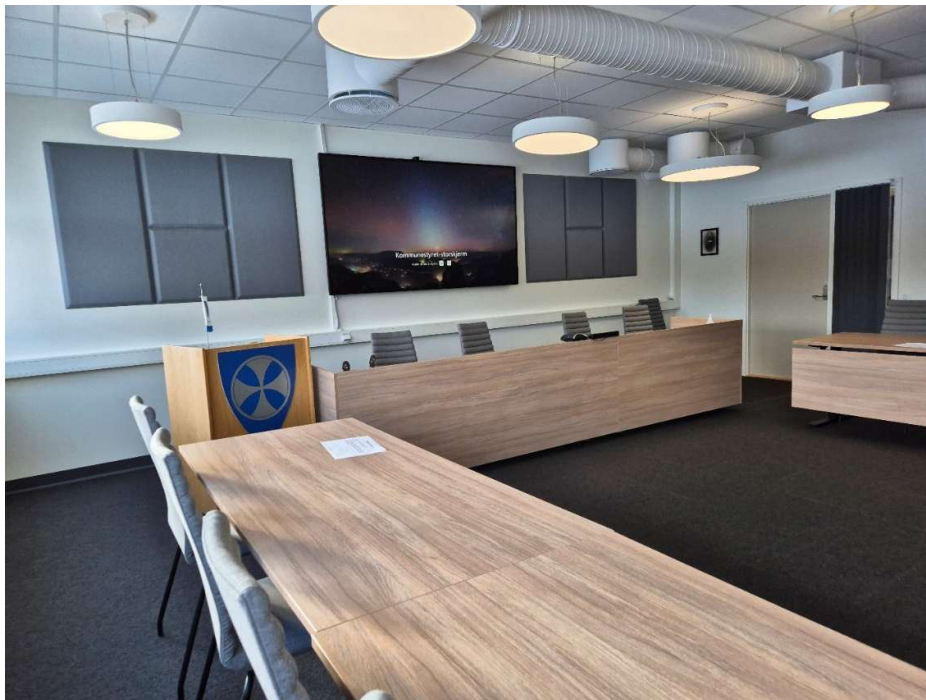
Endelig plan er planlagt lagt frem til politisk behandling i mars 2026. Den vil deretter gjøres tilgjengelig på kommunens nettsider og sendes til nasjonale og regionale myndigheter.

6. Handlings- og økonomiplan

Det som kommer frem under arbeidet med samfunnsplanen vil bli forsøkt inkludert både i årets og kommende års handlings- og økonomiplan.

6.1 Organisering

Beskrivelse av organiseringen av planarbeidet, inkludert ansvarlige aktører.

Kommunestyresalen, der viktige politiske beslutninger tar. Foto: Anne Merete Bjørnerud.

Politisk

- Formannskapet har hovedansvaret for revideringen av kommuneplanens samfunnsdel. Formannskapet er styringsgruppe for planarbeidet, med ordfører som leder. Formannskapet kan gi mandat til utvalgene og rådene samt oppdrag til administrasjonen. Formannskapet vil delta i en felles prosess i oppstarten (juni) med kommunedirektørens ledergruppe.
- Kommunestyret behandler det endelige dokumentet og involveres underveis. I politisk arbeidsverksted i oktober 2025 skal de komme frem til mål og strategier for samfunnsplanen. Politisk skal sammenfatte innspillene og behandle forslag til ny samfunnsplan og vedta til slutt (vår 2026).

Både administrasjonen og de folkevalgte vil ha sentrale roller i å tilrettelegge for og gjennomføre medvirkningsaktiviteter.

Administrativt

- Kommunedirektør er formelt ansvarlig for arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Kommunedirektørens ledergruppe med tilhørende ressurser fra stab og eksterne skal behandle planutkast og tilrettelegge for medvirkning og politiske prosesser og beslutninger.
- Leder for areal og byggesak er faglig ansvarlig for arbeidet og prosessen.

6.2 Medvirkning

Kulturhuset. Rom for mingling og muligheter. Foto: Anne Merete Bjørnerud.

6.2.1 Formål og ambisjon med medvirkningen

Medvirkning er en viktig del av planprosessen (§4-1, § 5-1 og § 5-2). Den skal sikre at politikerne, innbyggerne og andre interessenter får mulighet til å påvirke planene og retningsvalgene for lbestadsamfunnet. Dette bidrar til eierskap, bedre forankring, økt legitimitet og mer tilpassede løsninger. Kommunen skal sikre medvirkning fra de som krever tilrettelegging som f.eks. personer med funksjonsnedsettelse, barn og unge, ikke-digitale brukere og samisk befolkning.

Det er ikke kjent hvor mange som har samisk opphav i lbestad, men det antas at tallet er lavt. Det vil derfor ikke gjennomføres særskilt medvirkning for disse personene, da de antas nådd gjennom de andre målgruppene og metodene.

6.2.2 Målgrupper, metoder og involveringstidspunkt

Ambisjonen er å mobilisere det meste av lbestadsamfunnet i rulleringen. Det skal være en åpen, kreativ og inspirerende prosess på flere arenaer og i ulike kanaler. Det vil bli

muligheter for å medvirke flere ganger, på ulike måter og på ulike tidspunkt. Det vil tas imot innspill både til planprogrammet og samfunnsdelen, i to medvirkningsrunder.

Særlig viktig er det å involvere de som antas å bli berørt og som vanligvis ikke deltar i folkemøter. Disse vil vi tilstrebe å nå først gjennom kommunens tjenester og på deres eksisterende møteplasser i medvirkningsrunde 1.

De gruppene vi planlegger å nå i Medvirkningsrunde 1 i juni er:

Målgruppe	Ansvarlig	Metode/tema	Arena, tidspunkt
1. Barn og unge	Enhetsleder samfunn, næring og kultur, ungdomskordinator	10 år frem i tid Fremtiden i lbestad	Ungdomsråd Elevråd Skoletiden
2. Godt voksne og eldre. 60+.	Eldrekoordinator Pårørende	Personlig invitasjon Bærekraftige tjenester, lengst mulig i eget hjem	Eldrerådet Hjemmesykepleie Frivilligsentral Ettermiddag
3. Personer med funksjonsnedsettelse	Psykisk helsetjeneste Pårørende	Oppsøkende Spørreskjema + samtale.	Rådet Galleri kafe Dagtid
4. Flyktninger	Flyktningetjeneste	Personlig invitasjon Spørreskjema eget språk + samtale om fremtidsutsikter	Ettermiddag, tilrettelagt for barn

De gruppene vi planlegger å nå i Medvirkningsrunde 2 i oktober og ved høring er:

Målgruppe	Metode	Arena, tidspunkt
5. Innbyggere generelt	Folkemøte, tematisk kafédialog	Offentlig lokale ettermiddag
6. Hytteiere, folk som oppholder seg utenfor kommunen m.m.	Digital spørreundersøkelse	Høst/vinter 2025
7. Unge voksne 20-60 år	Folkemøte, tematisk kafédialog	Offentlig lokale ettermiddag
8. Ungdom under 20 år	Folkemøte, tematisk kafédialog	Offentlig lokale ettermiddag

9. Næringsliv	Høring	Høst/vinter 2025
10. Interesse-organisasjoner	Høring	Høst/vinter 2025
11. Offentlige myndigheter	Planforum Høring	Hele perioden

Samlet ser prosessen og medvirkning slik ut:

	Vår 2025			Høst 2025					Vår 2026		
	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mars
Planprosess	Planprogram					Politisk verksted					
		Felles adm./pol	Samfunnsplan								
Kommunale råd	1,2,3					1,2,3					1,2,3
Medvirkning		4 11	Høring 6			5 7 8		Høring			

6.2.3 Evaluering av medvirkning og prosessen

Det vil bli gjort en enkel evaluering av medvirknings- og planprosessen våren 2026 for å forbedre tilsvarende fremtidige prosesser.

Samfunnsplanen skal følges opp gjennom kommende fireårige og årsplaner og evalueres neste gang i 2030. Rapportering på målene og indikatorene følger vanlig års rapportering.

7. Høringsinstanser

- Gratangen kommune, postmottak@gratangen.kommune.no
- Dyrøy kommune, postmottak@dyroy.kommune.no
- Harstad kommune, postmottak@harstad.kommune.no
- Kvæfjord kommune, postmottak@kvafjord.kommune.no
- Lavangen kommune, postmottak@lavangen.kommune.no
- Salangen kommune, postmottak@salangen.kommune.no
- Tjeldsund kommune, postmottak@tjeldsund.kommune.no
- Norges vassdrags og energidirektorat, Kongens gate 52-54 Capitolgården 8514 NARVIK
- Samediggi/sametinget, samediggi@samediggi.no
- Statsforvalteren i Troms og Finnmark, sftfpost@statsforvalteren.no
- Troms fylkeskommune, postmottak@tromsfylke.no

«Det tar seg i sausen»

Bilde 1: «Snart skal vi sjøsette, men først må vi planlegge». Foto: Anne Merete Bjørnerud.

Ibestad kommune
- *hvor alt er mulig*